

Aloite 401: Rohkeita tekoja hoivavastuun sukupuolittuneisuuden vähentämiseksi

Aloitteen tiivistys: Hoivavastuu jakautuu Suomessa epätasaisesti ja kasautuu naisille, mikä näkyy urakatkoina, pienempinä tuloina ja heikompana eläketurvana. Palveluleikkaukset lisäävät perheiden, käytännössä naisten, hoivataakkaa. Suomessa on noin 350 000 omais- ja läheishoitajaa, joista valtaosa on naisia. Nykyinen malli ylläpitää eriarvoisuutta työelämässä ja sosiaaliturvassa.

Sosialidemokraattiset Naiset esittää, että SDP edistää hoivavastuun tasaisempaa jakautumista vahvistamalla omaishoitajien asemaa, kehittämällä vanhempainvapaita, panostamalla ikääntyneiden palveluihin ja varmistamalla sukupuolivaikutusten arvioinnin kaikissa hoivapolitiikan uudistuksissa.

Puoluehallituksen päätösesitys: Puoluekokous yhtyy aloitteeseen.

Pointit aloitteesta:

- Hoiva on vahvasti tasa-arvokysymys. Hoivavastuu jakautuu Suomessa todella epätasaisesti ja kasautuu naisille, mikä heikentää naisten työuria, toimeentuloa ja eläketurvaa. Hoivatyön arvostuksen puute ja vanhentuneet rooli-odotukset ylläpitävät rakenteellista epätasa-arvoa.
- Palkaton hoiva ei saa olla ansa. Naiset tekevät merkittävästi enemmän palkatonta hoivaa, mikä johtaa urakatkoihin, osa-aikatyöhön ja taloudelliseen epävarmuuteen. Naisille kasautuu ns. "kolmoistaakka": lasten, ikääntyvien ja arjen hoiva. Tämä vaikuttaa koko elämän.
- Hoiva on myös talouskysymys. Palkaton hoiva on valtava, mutta näkymätön osa taloutta. Epätasainen hoivavastuu heikentää työllisyyttä, veropohjaa ja taloudellista kestävyyttä.
- Palveluiden saatavuus on tasa-arvoa. Hyvinvointialueiden ja kuntien leikkaukset siirtävät hoivaa perheille – käytännössä naisille. Tämä kuormittaa erityisesti naisia, pienituloisia ja yksinhuoltajia ja on ristiriidassa työllisyystavoitteiden kanssa.
- Omaishoitajien asemaa on vahvistettava. Suomessa on noin 350 000 omais- ja läheishoitajaa, joista valtaosa on naisia. He tekevät usein kokopäivätyön kaltaista työtä ilman riittävää turvaa. Heidän oikeuksiensa, jaksamisensa ja toimeentulonsa parantaminen on välttämätöntä.
- Vanhempainvapaat ja hoivaratkaisut on rakennettava tasa-arvoa tukeviksi. Järjestelmien tulee kannustaa hoivavastuun jakamiseen ja mahdollistaa molempien vanhempien osallistuminen hoivaan ilman taloudellisia tai työelämän esteitä. Ratkaisujen tulee tukea erilaisia perhetilanteita.
- Ikääntyneiden palveluihin panostaminen vähentää perheiden kuormaa. Riittävät ja saatavat palvelut ehkäisevät hoivavastuun kasautumista ja tukevat yhdenvertaista arkea.
- Sukupuolivaikutusten arviointi on välttämätön osa hoivapolitiikkaa. Se ehkäisee syrjiviä seurauksia ja varmistaa, että päätökset edistävät tasa-arvoa eivätkä vahvista olemassa olevia rakenteellisia eroja.